

तच्छ्रुत्वा जामदग्न्यस्तु राजपुत्र्या वचस्तदा । उवाच तां वरारोहां निश्चित्यार्थविनिश्चयं ।

॥ राम उवाच ॥ प्रेषयिष्यामि भीष्माय कुरुश्रेष्ठाय भाविनि । करिष्यति वचो मद्भ्यं श्रुत्वा च स नराधिपः ।

न चेत् करिष्यति वचो मयोक्तं जाह्नवीसुतः । धत्स्याम्यहं रणे भद्रे सामात्यं शस्त्रतेजसा ।

०१५

अथ वा ते मतिस्तत्र राजपुत्रि निवर्त्तते । यावच्छाल्वपतिं वीरं योजयाम्यत्र कर्षणि ।

॥ अम्बोवाच ॥ विमर्जिताऽहं भीष्मेण श्रुत्वा भृगुनन्दन । शाल्वराजगतं भावं मम पूर्वं मनीषितं ।

सौभराजमुपेत्याहमवाचं दुर्वचं वचः । न च मां प्रत्यगृह्णात् स चारित्रपरिशुद्धिः ।

एतत् सर्वं विनिश्चित्य स्वबुद्ध्या भृगुनन्दन । यदत्रौपायिकं कार्यं तच्चिन्तयितुमर्हसि ।

मम तु व्यसनस्यास्य भीष्मो मूलं महाव्रतः । येनाहं वशमानीता समुत्थित्य बलात् तदा ।

०१६

भीष्मं जहि महाबाहो यत्कृते दुःखमीदृशं । प्राप्ताऽहं भृगुशार्दूल चराम्यप्रियमुत्तमं ।

स हि लुब्धश्च नीचश्च जितकाशी च भार्गव । तस्मात् प्रतिक्रियां कर्तुं युक्ता तस्मै त्वयाऽनघ ।

एष मे क्रियमाणाया भारतेन तदा विभो । अभवद्भृदि सङ्कल्पो घातयेयं महाव्रतं ।

तस्मात् कामं ममाद्येनं राम सम्पादयानघ । जहि भीष्मं महाबाहो यथा वृत्रं पुरन्दरः ।

इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि अम्बोपाख्यानपर्वणि रामास्मासंवादे सप्तषष्ठ्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १७७ ॥

॥ भीष्म उवाच ॥ एवमुक्तस्तदा रामो जहि भीष्ममिति प्रभो । उवाच रुदतीं कन्यां चोदयन्तीं पुनः पुनः ।

०१७

काश्ये न कामं गृह्णामि शस्त्रं वै वरवर्णिनि । श्वेते ब्रह्मविदां हेतोः किमन्यत् करवाणि ते ।

कामं भीष्मश्च शाल्वश्च मम राज्ञि वशानुगौ । भविष्यतोऽनवद्याङ्गि तत्कारिष्यामि मा शूचः ।

न तु शस्त्रं ग्रहीष्यामि कथाञ्चिदपि भाविनि । श्वेते नियोगादिप्राणामेष मे समयः कृतः ।

॥ अम्बोवाच ॥ मम दुःखं भगवता व्यपनेयं यतस्ततः । तच्च भीष्मप्रसूतं मे तं जहीश्वर मा चिरं ।

॥ राम उवाच ॥ काशिकन्ये पुनर्ब्रूहि भीष्मस्ते चरणवुभौ । शिरसा वन्दनार्होऽपि ग्रहीष्यति गिरा मम ।

०१८

॥ अम्बोवाच ॥ जहि भीष्मं रणे राम गर्जन्तमसुरं यथा । समाहृतो रणे राम मम चेदिच्छसि प्रियं ।

प्रतिश्रुतञ्च यदपि तत् सत्यं कर्तुमर्हसि ।

॥ भीष्म उवाच ॥ तयोः संवदतोरेवं राजन्नामाम्बयोस्तदा । श्वेतिः परमधर्मात्मा इदं वचनमब्रवीत् ।

शरणागतां महाबाहो कन्यां न त्यक्तुमर्हसि । यदि भीष्मो रणे राम समाहृतस्त्वया मृधे ।

निर्जितोऽस्मीति वा ब्रूयात् कुर्यादा वचनं तव । कृतमस्या भवेत् कार्यं कन्याया भृगुनन्दन ।

०१९

वाक्यं सत्यञ्च ते वीर भविष्यति कृतं विभो । इयञ्चापि प्रतिज्ञा ते तदा राम महामुने ।

जित्वा वै क्षत्रियान् सर्वान् ब्राह्मणेषु प्रतिश्रुता । ब्राह्मणः क्षत्रियो वैश्यः शूद्रश्चैव रणे यदि ।

ब्रह्मदिङ्भविता तं वै हनिष्यामीति भार्गव । शरणार्थप्रपन्नानां भीतानां शरणार्थिनां ।

न शङ्क्यामि परित्यागं कर्तुं जीवन्कथञ्चन । यस्य कृत्स्नं रणे क्षत्रं विजेष्यति समागतं ।

दीप्तात्मानमहं तच्च हनिष्यामीति भार्गव । स एवं विजयी राम भीष्मः कुरुकुलोदहः ।

०२०

तेन युध्यस्व सङ्ग्रामे सनेत्य भृगुनन्दन ।